

în conformitate cu prevederile art. 26 ind. 1 din Hotărârea nr. 387/22.09.2005 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești s-a încheiat prezenta minută cu ocazia întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul al II-lea/2014

M I N U T A

încheiată astăzi, 19 iunie 2014

La data de 19 iunie 2014, ora 13⁰⁰, a avut loc la sediul Curții de Apel Iași, întrunirea judecătorilor de la secțiile/completele specializate în materie de contencios administrativ și fiscal, din cadrul Curții de Apel și al instanțelor din circumscripția sa teritorială, aferentă perioadei trimestrului al II-lea al anului 2014, având drept scop discutarea problemelor de drept interpretate și aplicate neunitar în materie de contencios administrativ și fiscal.

La această întâlnire au participat:

Ședința a fost prezidată de domnul judecător , vicepreședintele Curții de Apel Iași, și de doamna judecător , președintele secției contencios administrativ și fiscal al Curții de Apel Iași.

În deschiderea ședinței domnul judecător , vicepreședintele Curții de Apel Iași, a făcut apel la toți magistrații pentru a da o mai mare atenție modului în care sunt redactate hotărârile judecătorești, pentru a se evita folosirea unor termeni nepotrivți sau excesivi de către cei care sunt considerați arbitrii raportului juridic litigios dedus judecării și nu judecătorii părților implicate.

Doamna judecător , președintele secției contencios administrativ și fiscal al Curții de Apel Iași, după ce s-a asigurat că participanții au primit agenda de lucru, precum și studiul întocmit în aplicarea dispozițiilor art. 26 " 26 din regulamentul de organizare al instanțelor judecătorești, a supus dezbaterii problemele de drept care au condus la pronunțarea unor soluții diferite și problemele de drept care ar putea genera în practică pronunțarea unor soluții diferite în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul al II-lea al anului 2014.

În continuare, potrivit agendei de lucru, s-au menționat aspectele de drept semnalate, supuse atenției, astfel:

I. Probleme evocate de Tribunalul Iași

- 1. Obligarea pârâtei Autoritatea Națională de Restituire a Proprietăților la plata dobânzii legale pentru sumele stabilite cu titlu de despăgubire concomitent cu actualizarea sumei cu indicele prețurilor de consum***
- 2. Acțiune având ca obiect obligarea pârâtului Serviciul Public Comunitar Permise Auto și înmatriculări a Vehiculelor la înmatricularea autoturismului reclamantului, fără plata taxei de emisii poluate, prin raportare la intrarea în vigoare, anterior soluționării litigiului, a dispozițiilor O.U.G. nr. 9/2013***

II. Probleme evocate de Tribunalul Vaslui

3. Data de la care se acordă dobândă la taxele achitate pe Codul fiscal, pe O.U.G. nr. 50/2008, pe Legea nr. 9/2011 în cererile de revizuire formulate în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, fată de cauza C-565/11, Mariana Irimie (hotărârea din 18 aprilie 2013) CJUE

Discuțiile s-au purtat pe marginea studiului întocmit de președintele Secției contencios administrativ și fiscal al Curții de Apel Iași, în urma materialelor prezentate în agenda de lucru.

Prima problemă de drept evocată de Tribunalul Iași vizează ***obligarea pârâtei Autoritatea Națională de Restituire a Proprietăților la plata dobânzii legale pentru sumele stabilite cu titlu de despăgubire concomitent cu actualizarea sumei cu indicele prețurilor de consum.***

în legătură cu această problemă s-au conturat două opinii:

a) într-o primă opinie s-a apreciat că solicitarea reclamantului de acordare atât a dobânzii legale, cât și a actualizării creanței, în funcție de indicele prețurilor de consum este admisibilă, cele două instituții având natura diferită. Se apreciază că actualizarea are caracter compensatoriu și urmărește păstrarea valorii reale a creanței, în timp ce dobânda legală reprezintă prețul lipsei de folosință.

b) într-o altă opinie s-a considerat că nu poate fi acordată concomitent dobânda legală și actualizarea sumelor cu indicele prețurilor de consum, prin raportare la dispozițiile art. 18 alin. 6 din H.G. nr. 1120/2006 care permit doar actualizarea tranșei a doua în raport de indicele de creștere a prețurilor de consum, normă cu caracter special ce se aplică prioritar față de normele comune.

Doamna judecătoare Violeta Elena Pinte, președintele secției contencios administrativ și fiscal al Curții de Apel Iași, a subliniat că opinia majoritară la nivelul Curții de Apel Iași este aceea că despăgubirile ce se acordă cu titlu de compensații pentru bunurile proprietatea acestora rămase în Basarabia nu pot fi altele decât cele stabilite de legiuitor, care, la art. 18 alin. 6 din H.G. nr. 1120/2006, a prevăzut că „Suma achitată beneficiarilor în cea de-a doua tranșă se actualizează în raport cu indicele de creștere a prețurilor de consum din ultima lună pentru care acest indice a fost publicat de către Institutul Național de Statistică, față de luna decembrie a anului anterior.” și că acordarea de dobânzi este considerată improprie în acest gen de cauze.

La nivelul Curții de Apel Iași s-a conturat însă și o opinie potrivit căreia norma specială ce impune actualizarea tranșei a doua în raport de indicele de creștere a prețurilor de

consum este singura cu aplicabilitate în cauză, cu motivarea că nu ne aflăm în cadrul unei obligații civile, ci într-un raport administrativ special, în derularea căruia statul, ca debitor al obligației, recunoscând că nu are posibilitatea obiectivă de a face o plată unică, a prevăzut și o modalitate de reparare a „întârzierii” celei de-a doua plăți, prin prevederea inserată expres în norma specială.

Cea de a doua problemă de drept care a condus la pronunțarea unor soluții diferite, ridicată de Tribunalul Iași, se referă la ***acțiunea având ca obiect obligarea pârâtului Serviciul Public Comunitar Permise Auto și înmatriculări a Vehiculelor la înmatricularea autoturismului reclamantului, fără plata taxei de emisii poluate, prin raportare la intrarea în vigoare, anterior soluționării litigiului, a dispozițiilor O.U.G. nr. 9/2013.***

Se apreciază în mod unitar, de către tribunal, că la momentul emiterii refuzului, legea aplicabilă era Legea nr. 9/2012, care în forma în vigoare anterior datei de 01.01.2013 conținea o discriminare între vehiculele second hand deja înmatriculate în țară, pentru care nu fusese încă achitată taxa de primă înmatriculare sau taxa de poluare și vehiculele second hand importate din spațiul comunitar, aflate la prima înmatriculare în România.

Însă, la nivelul Tribunalului Iași s-au identificat două tipuri de soluții pronunțate pe fond.

a) Astfel, într-o primă opinie se apreciază că este neîntemeiată solicitarea reclamantului, vizând modalitatea de remediere a prejudiciului adus, prin obligarea pârâtului la înmatricularea vehiculului fără plata taxei de emisii poluante, în contextul în care, noul act normativ, în vigoare la momentul pronunțării soluției, nu mai impune obligația achitării taxei de emisii poluante, ci a timbrului de mediu reglementat de O.U.G. nr. 9/2013.

În raport de succesiunea cronologică legislativă, constatarea caracterului nejustificat al refuzului nu poate avea drept efect decât acordarea de daune reclamantului, nu și obligarea pârâtului la efectuarea operațiunii de înmatriculare fără plata taxei de emisii poluante, deoarece la momentul pronunțării, legea nu mai impune obligativitatea achitării unei astfel de taxe.

b) Potrivit unei alte opinii, acțiunea este întemeiată, refuzul autorității urmând a fi analizat prin raportare la legislația aplicabilă la momentul respingerii cererii de înmatriculare, cu consecința obligării la efectuarea operațiunii administrative a înmatriculării.

În ceea ce privește chestiunea momentului în raport de care se poate examina dacă refuzul exprimat de Serviciul Public Comunitar Permise Auto și înmatriculări a Vehiculelor a fost sau nu unul nejustificat, în sensul dat acestui termen de Legea nr. 554/2004, doamna judecătoare Violeta Elena Pinte, președintele secției contencios administrativ și fiscal al Curții

de Apel Iași, a arătat că la nivelul Curții de Apel Iași s-a apreciat în mod unanim că trebuie avută în vedere legea aplicabilă la momentul emiterii refuzului de către pârâatul Serviciul Public Comunitar Permise Auto și înmatriculări a Vehiculelor, în considerarea căreia este lipsită de relevanță împrejurarea că pe parcursul derulării litigiului și la momentul pronunțării instanței pe fond a apărut un nou act normativ, respectiv cel care impune plata timbrului de mediu.

În toate soluțiile pronunțate în această materie la Curtea de Apel Iași s-a apreciat că refuzul autorității nu poate fi analizat decât în raport de legislația în vigoare la momentul emiterii acestuia, iar singura modalitate de reparare este obligarea Serviciului abilitat la înmatricularea autoturismului fără plata taxei la care ar fi fost obligat reclamantul la acel moment.

Cea de a treia problemă de drept de pe agenda de lucru care a condus la pronunțarea unor soluții diferite, semnalată de Tribunalul Vaslui, vizează data de la care se acordă dobândă la taxele achitate pe Codul fiscal, pe O.U.G. nr. 50/2008, pe Legea nr. 9/2011 în cererile de revizuire formulate în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, față de cauza C-565/11, Mariana Irimie (hotărârea din 18 aprilie 2013) CJUE.

Prin cererea inițială s-a solicitat dobândă, fără a se preciza perioada pentru care se solicită, invocând eventual art. 124 din O.G. nr. 92/2003, iar prin sentință s-a acordat dobândă de la 46 zi de la cererea de restituire potrivit art. 124 coroborat cu art. 70 din O.G. nr. 92/2003.

Prin cererea de revizuire se solicită dobândă de la data plății taxei, în legătură cu această problemă de drept la nivelul Tribunalului Vaslui s-au conturat două opinii:

a) în opinia majoritară s-a reținut că cererea de revizuire este neîntemeiată pentru că prima instanța nu a limitat dobânzile, ci a acordat dobânda astfel cum a fost solicitată, conform art. 124 și 70 din O.G. nr. 92/2003.

În condițiile în care prin hotărârea pronunțată nu au fost limitate dobânzile acordate, ci au fost acordate în limitele investiției, nu poate fi primită susținerea revizuentului în sensul că sentința a fost dată cu încălcarea principiului priorității dreptului comunitar.

În cazul admiterii revizuirii s-ar acorda mai mult decât s-a solicitat, ajungându-se la modificarea obiectului acțiunii într-o cale extraordinară de atac, fapt nepermis față de limitele efectului devolutiv al unei căi extraordinare de atac ce nu permite completarea obiectului acțiunii.

În acest caz, partea are la dispoziție o cerere ulterioară de acordare diferență dobândă.

b) în opinia minoritară s-a considerat că cererea de revizuire poate fi admisă.

Chiar dacă în cererea principală nu a fost precizată data de la care se solicită dobândă și nu a fost indicat vreun temei în drept, se poate acorda dobândă de la data plății. Nu se încalcă disponibilitatea părții.

Referitor la chestiunea admisibilității cererilor de revizuire a hotărârilor prin care au fost soluționate cererile de restituire a taxelor de poluare, sub orice formă s-ar prezenta acestea, sub aspectul momentului de la care organul fiscal a fost obligat să plătească dobânda aferentă sumei de restituit, doamna judecător Violeta Elena Pinte, președintele secției contencios administrativ și fiscal al Curții de Apel Iași, a subliniat faptul că opinia Curții de Apel Iași este că, în situația în care prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat și plata dobânzii aferente taxelor de restituit, cu indicarea temeiului de drept - art. 124 Cod procedură fiscală - fără a se preciza perioada pentru care se solicită calculul dobânzii, acordând dobânda de la a 46-a zi de la cererea de restituire, conform art. 124 și art. 70 din O.G. nr. 92/2003, instanța nu a făcut decât să dea curs solicitării exprese a reclamantului, formulată prin cererea de chemare în judecată și nemodificată pe parcursul procesului.

Ca atare, cererea de revizuire prin care se solicită calculul dobânzii de la data plății taxei nu este întemeiată, iar hotărârea CJUE pronunțată în cauza Irimie, invocată de către revizuent, nu poate conduce la admiterea căii extraordinare de atac.

Însă dacă reclamantul, prin cererea de chemare în judecată sau pe parcursul judecății de fond a cerut calcularea dobânzii legale de la data plății taxei sau a cerut doar plata dobânzii legale, fără a indica perioada pentru care solicită calculul acesteia, cererea de revizuire este admisibilă.

Au fost declarate închise dezbaterile care au avut loc cu ocazia întâlnirii de lucru având drept scop discutarea problemelor de practică neunitară, în materie de contencios administrativ și fiscal, semnalate de instanțele de judecată arondate Curții de Apel Iași, în trimestrul al II-lea/2014.

Drept pentru care se încheie prezenta minută, astăzi, 19 iunie 2014.

Președinte al secției contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Iași

Judecător'